

בס"ד, ה' באדר תשפ"א
17 בפברואר 2021
תיק מס' 80111

פסק דין חלקי

לבין:

חברת שידוכים

בעניין שבין:

מזמינת שירותי חברת שידוכים

- הנתבעת

- התובעת

הערה: בגלל מגפת הקורונה נערך הדיון של בית הדין על ידי יישומון הזום.

עובדות המקרה המוסכמות

בתאריך 7 בנובמבר 2019 פנתה התובעת (להלן **התובעת**) לחברת השידוכים (להלן **הנתבעת**) בבקשה למצוא שידוך עבור בנה (להלן **הבן**). במהלך הפגישה הציג מנהל החברה בפני התובעת את החברה, הציג המלצות על פעולת החברה. באותה פגישה תיארה התובעת את פרטיו של בנה ומשפחתו. במהלך השיחה הציג מנהל החברה לתובעת שגם היא תרשם להצעת שירותי החברה עבורה בהיותה אישה אלמנה.

באותה פגישה חתמה התובעת על שני חוזים עם החברה – אחד עבור בנה והשני עבור עצמה.

שני החוזים מנוסחים באותה הלשון, בו מתחייבת הנתבעת לבנות מערכת רחבה של מועמדים ומעמדות על מנת להגדיל את הסיכוי לפונים למצוא את מבוקשם.

מודגש כי הפונה מודע לכך שלא יוכל לדרוש תוצאות ממשיות ו/או מספר הכרויות ו/או טיבן.

כן מודיע הפונה כי פעילות החברה מיועדת להביא לנישואין בין הפונים. במידה ופעילות החברה תגרום לנישואין ישלם הפונה בדרך כלל 5000 ₪. במקרה שלפנינו התובעת התחייבה לשלם כמה שתראה.

הבן קיבל שש הצעות שידוכין, ורק אחת מהן הגיעה לכדי פגישה בין בני הזוג. אחר כך פרצה מגפת הקורונה והבן לא קיבל שום הצעה נוספת.

עמוד 1 מתוך 6

התובעת עצמה נסעה לארצות הברית, ומששבה קיבלה הצעה של אדם שהיה לכל הדעות צעיר ממנה בכמה שנים. נציין כי התובעת הינה בת 72.

סיכום טענות התובעת

- א. התובעת קובעת שלא באה לבקש שידוך עבור עצמה אלא רק עבור בנה, וההצעה שגם היא תקבל הצעות שידוכים באה ביוזמת מנהלי החברה.
- ב. ההצעות שהיא קיבלה היו פסולות שגויות ולא מתאימות. (כל זה מלשון התובעת)
- ג. כאשר ביקשה להפסיק את התשלומים, התגובה הייתה - 1. באי מענה לשיחות 2. אי קבלת הצעות הולמות. 3. סירוב להשיב לתובעת את כספה היחסי 4. אי כיבוד רצונה האישי של התובעת שלא להיות בהליכי שידוך.
- ד. התנאי המופיע בחוזה שבו נקבע כי דמי הרישום לא יושבו בכל מקרה הינו מקפח ודינו להתבטל, על פי חוק החוזים הישראלי.

סיכום תשובת הנתבעת

- א. השירות שקיבלה התובעת היה שירות מלא ומיטבי.
- ב. בדין הישראלי תנאי נחשב מקפח כאשר הוא בלתי סביר, כגון תנאים המשחררים את הספק מאחריות או תנאים על פיהם הספק יכול לשנות תנאים בחוזה.
- ג. השירות אותו התחייבה הנתבעת לבצע הוא שימוש במאגרי המידע הקיימים אצלה על מנת למצוא מתאימה (לבן) ומתאים (לאם). אך לא הובטחה הצלחה ביצירת השידוך.
- ד. לטענת הנתבעת הוצעו לבן שבע הצעות בתוך חודשיים, ולאם ארבע הצעות בפרק זמן של שלשה חודשים וחצי. היא עצמה נסעה לארצות הברית ולכן לא ניתן היה להציע לה יותר.
- ה. הבקשה לביטול החוזה ניתנה לאחר שהתובעת קיבלה שירות יעיל ומקצועי, ועל כן אינו חריג מבחינה חוקית.
- ו. התובעת חתמה על החוזה מרצונה החופשי, ואינה יכולה לבטלו בטענה שלא רצתה לחתום עליו.

הנושאים לדיון בפסק הדין

1. מעמדו של הסעיף הקובע שדמי ההרשמה לא יוחזרו בכל מקרה.

עמוד 2 מתוך 6

2. האם הנתבעת חתמה על ההסכם באופן שאינו מחייב אותה?
3. האם השירות שקיבל הבן היה יעיל ומקצועי.
4. האם השירות שקיבלה התובעת היה יעיל ומקצועי.
5. החלטה.

1. מעמדו של הסעיף הקובע שדמי הרשמה לא יוחזרו בכל מקרה

בחווה שנחתם בין הצדדים מצויה הצהרה של התובעת המודיעה "ידוע לי כי לא אוכל לדרוש מחברת השידוכים החזר דמי הרשמה חלקי או מלא מכל סיבה שהיא".

סעיף זה כבר נדון בפסק דין 73064.

כאז גם הפעם טוענת הנתבעת שאין מקום לדרישה להשבת דמי הרישום.

בפסק הדין שכתבנו אז, ומפורסם באתר הכולל את פסקי הדין של ארץ חמדה כתבנו:

"אלו היינו מקבלים את הסעיף הזה כפשוטו הרי שגם אלו הנתבעת גוב את דמי הרישום ולא עושה דבר לא היה מקום לתביעה. במילים אחרות קבלת סעיף זה משמעה שהנתבעת נשכרה לצורך ביצוע עבודה מסוימת והיא עבודת השדכנות ועל כך היא קיבלה שכר. גם אם התמורה קרויה דמי רישום באופן מהותי הוא שכר עבודה. ועל כן אין זה מתקבל על הדעת שהנתבעת פטורה מכל התחייבות כלפי מזמין השרות. הנתבעת התחייבה לספק שירותי שדכנות ויש לבחון את השאלה האם היא סיפקה את השרות באופן סביר".

נכון הדבר שאין החווה מחייב למספר הצעות קבוע, מהסיבה הפשוטה שהשרות שהחברה מתחייבת לתת תלוי בהצלחת המשרד לגרום להיכרות, והצלחה זו אינה תלויה לגמרי בחברה: אין לדעת מראש כמה זמן יימשך כל ניסיון היכרות; מה מספר הפגישות וטיב היחסים שיוצרו בין הנענים להצעות החברה; וודאי שאי אפשר להבטיח הצלחה בענף השידוכים. השכר לא ניתן על הצלחה אלא על המאמץ הראוי להצלחה עד כמה שנתון בידי החברה.

לסיכום אנו מקבלים את הסעיף הזה בחווה, במשמעות שאין החברה מתחייבת לכמות ואפילו איכות התוצאות של המאמץ.

פעמים ששאלת ביטול החווה קשורה בחובה ההלכתית לשאת ולתת באמונה. נושא זה נידון בהרחבה על ידי ד"ר שילם ורהפטיג ז"ל בספרו דיני החוזים במשפט העברי (עמוד 16 ואילך).

ההתחייבות לשאת ולתת באמונה הרבה פנים לה, ופעמים שהיא יכולה לגרום לבטלותו של החוזה. אנו ניתן דעתנו גם לדרך שבה נחתם החוזה שלפנינו ולשאלה האם ניתן לומר בו שהיה משא ומתן באמונה.

אמנם כותבים הנתבעים שאין להתייחס אל סעיף זה כתנאי מקפח. אנו נבדוק הנחה זו לפי הטיפול שלו זכו האם ובנה.

2. האם התובעת חתמה על ההסכם באופן שאינו מחייב אותה?

התובעת חוזרת וטוענת כי פנתה למשרד לקבל שירותי שידוך רק עבור בנה, לא רצתה ולא **דרשה** שום שידוך עבורה אלא עבור בנה.

התובעת טוענת שמנהל החברה השתמש בכל מיני אמצעים נואלים לשכנע אותה לחתום אף על בקשת השידוך גם עבורה.

הנתבעים עונים על טענה זו, כי התובעת הינה אישה מבוגרת עם ניסיון בחיים, אישה משכילה היודעת ומבינה היטב על מה היא חותמת.

בדיון שהתקיים בבית הדין שאלתי את התובעת למה היא מכוונת בביטוי אמצעים נואלים, והיא הסבירה שהוא ניסה להפיל אותי בפח. אמר לי שיש לי בית אחד ויהיו לי שני בתים.

על שאלותי על פרטי החוזה השיבה כי "לא קראתי את החוזה במלואו".

לצערי הרב עלי לדחות את כל דברי התובעת בסעיף זה.

אכן גם אני התרשמתי שמדובר באשה משכילה, דוברת רהוטה, שאין שום סיבה שלא תקרא בעיון חוזה שאורכו עמוד אחד בלבד. לא קשה לקבל את הטענה "לא הבנתי על מה אני חותמת". התובעת הייתה מורה ללשון שנים רבות והיא מודעת היטב למשמעותה של המילה המדוברת, וודאי של המילה הכתובה וחתומה.

אם היינו מקבלים טענות שכאלה היינו מבטלים את משמעותו של כל חוזה בין שני צדדים, והייתה בדבר פגיעה קשה בכל תקנות השוק.

נוסיף ונאמר: פעמים שעולה שאלת ביטול חוזה שנכרת בכפייה או אונס. בעיקרון, על פי ההלכה אפילו חוזה או עסקה שנכרתו מחמת אונס או כפייה אינן בטלות באופן מיד. בלשון התלמוד "תליוהו וזבין זביני זביני". וההסבר התלמודי הוא, שכאשר אדם מקבל תמורה עבור העסקה – "אגב זוזי גמר ומשעבד נפשו". היינו התמורה שקיבל היא הגורמת לאי קבילות טענת האונס שבדבר (ב"ב מ"ז עמוד ב').

החווה מחייב את שני הצדדים לקיימו ביושר ובהגינות וזה גם המצב שלפנינו כמו שהוסבר לעיל בסעיף הקודם.

3. האם השירות שקיבל הבן יעיל ומקצועי

התובעת סיפרה בבית הדין, כי ההצעה הראשונה שקיבל הבן הייתה בחורה בשם ש. הבן נגש עם הבחורה. לאחר מכאן הוצעה לו בחורה בשם מ. הבחורה לא הסכימה. לאחר מכאן הצעה שהבן לא יכול היה לקבל, ועוד הצעה נוספת לא מתאימה. ואז פרצה הקורונה.

מבדיקת הסיכום בעניינו של הבן, כפי שהודגש בכתב התשובה של הנתבעים, יש התאמה בין העובדות כפי שתיארה אותם התובעת. כמובן בהדגשים שונים מה ארע בכל הצעה שבאה בפני הבן.

לכן איני יכול לקבוע שלא נעשה לפחות ניסיון לתת הצעות עבור הבן. אמנם הטיפול נעשה במשך למעלה משלושה חודשים. בדיון שאלתי את הנתבעים האם יסכימו לחדש את השירות עבור ותשובתם הייתה "בשמחה".

אני מקבל את הצעתם לתת שירות לבן למשך תשעה חודשים נוספים, כאשר ההתחייבות תהיה לשירות יעיל ומקצועי. אני מקווה שהשירות יעלה יפה ונוכח לבשורות טובות.

ובכל מקרה אם השירות לא יצלח בתוך פרק זמן מוקצב, נבדוק את טיב השירות שהנתבעת מספקת.

לפיכך, ככל שיהיה בכך צורך, התובעת תוכל להעלות מחדש את התביעה בעניין הבן בעוד תשעה חודשים.

4. האם השירות שקיבלה התובעת היה יעיל ומקצועי

לטענת התובעת, לפני שנסעה לארצות הברית היא לא קיבלה מהנתבעת שום הצעת שידוך. כאשר חזרה, קיבלה הצעה של גבר בן 66 מבית שמש. וזו הצעה לא מציאותית, במיוחד שהגבר הציג עצמו בן 62. כמו כן היו הצעות ממש לא רלבנטיות, כולל גבר לא פנוי! לכן הודיעה לחברה שהיא מבטלת את המינוי.

הנתבעים משיבים כי הציעו לתובעת הצעות במשך פרק זמן של שלושה חודשים וחצי, ואז היא ביקשה לבטל את ההסכם.

אין סתירה מלאה בין הדברים שעלו מדברי התובעת לדברי הנתבעת, אך ברור שלא הייתה שום הצעה שהגיעה לידי מימוש ועניינה את התובעת.

על כן אני קובע שלא ניתן לתובעת שירות אמין ומקצועי דיו, וזכותה לתבוע את ביטול ההסכם. הנתבעת זכאית לתשלום בסך 2000 ₪ עבור המאמץ שנעשה מצידה, ועליה להחזיר לתובעת את יתר התשלומים ששילמה.

5. החלטה

- א. הנתבעת תמשיך להציע לבן התובעת הצעות במשך 9 חודשים נוספים. על הצעות השידוך להיות מתאימות לדרישות הבן, בתקווה שבמהלך התקופה הוא יזכה לזיווג מתאים.
- ב. ככל שהנתובעת תחפוץ בכך, היא תוכל להעלות טענות על השירות שהנתבעת נותנת לבנה. וזאת במהלך 6 החודשים שאחרי סיום 9 החודשים המוזכרים בסעיף א.
- ג. הנתבעת זכאית לשמור אצלה 2000 ₪ מתוך הסכום שקיבלה מהנתובעת עבור השידוך לתובעת. כל סכום שגבתה החברה מעבר לסכום הנ"ל עבור השידוך התובעת יושב לה בתוך 15 יום מיום חתימת פסק דין זה.
- ד. ככל שיש ויכוח על גובה הסכומים ששולמו (וממילא כמה צריך להחזיר) – הצדדים יכולים לפנות לבית הדין בתוך 45 יום.
- ה. כל התאריכים בסעיפים הנ"ל יימנו מיום חתימת הפסק.
- ו. הוצאות אגרת בית הדין בסך 200 ₪ יתחלקו בשווה בין הצדדים. הנתבעת תשלם לתובעת 100 ₪ בתוך 15 יום מיום מתן פסק הדין.
- ז. על פי הסכמת הצדדים לא ניתן לערער על החלטה זו.

פסק הדין ניתן בה' באדר תשפ"א, 17 בפברואר 2021.

בזאת באתי על החתום

הרב אהרן כ"ץ, אב"ד